

صور تجلسه

تاریخ: ۹۷/۰۲/۱۱
کارگروه: معاینه فنی
شماره جلسه: ۱۲
صفحه ۱ از ۲

موضوع جلسه: کمیته تخصصی معاینه فنی

مکان: سازمان حفاظت محیط زیست

حاضرین:

نام و نام خانوادگی	آقای زندی	آقای حسینی	آقای مقدم	آقای هدایتی	آقای جعفر دوست	آقای داوودآبادی
سمت	سرپرست/مرکز ملی هوا و تغییر اقلیم	دبیر / کارگروه ملی کاهش آلودگی هوا	قائم مقام ستاد معاینه فنی تهران	مدیر کل دفتر ایمنی و ترافیک - سازمان راهداری و حمل و نقل جاده ای	پلیس راهور ناجا- معاونت فنی مهندسی	معاونت فنی و مهندسی و خدمات ترافیک پلیس راهور
نام و نام خانوادگی	آقای عبدوس	خانم جعفری	آقای پدram پارسی	آقای مظهری	آقای اشجعی	خانم صفی
سمت	معاون دفتر ایمنی و ترافیک - سازمان راهداری و حمل و نقل جاده ای	کارشناس دفتر حمل و نقل ترافیک - وزارت کشور	سازمان شهرداریها و دهیاریها	سازمان حفاظت محیط زیست	کارشناس / دبیرخانه پیگیری مصوبات	کارشناس / دبیرخانه پیگیری مصوبات

خلاصه جلسه:

پیرو جلسه پیشین کمیته تخصصی معاینه فنی در تاریخ ۱۳۹۷/۰۲/۱۱، جلسه دوم کمیته معاینه فنی جهت بررسی شرح خدمات نظارت بر مراکز سبک و سنگین معاینه فنی و ابعاد اجرایی و فنی آن برگزار شد. در ابتدای جلسه، دکتر حسینی با اشاره به تبصره ۱ ماده ۶ قانون هوای پاک، اظهار نمودند معافیت معاینه فنی خودروهای عمومی یک سال است. لذا با توجه به اجرایی شدن الزام فیلتر دوده جهت شماره گذاری خودروهای دیزلی از ابتدای سال ۱۳۹۶ می بایست تمهیداتی در خصوص معاینه فنی و بررسی عملکرد فیلتر دوده و SCR خودروهای دیزل عمومی مراجعه کننده به مراکز معاینه فنی اندیشیده شود.

در ادامه آقای هدایتی با ارجاع به جلسه پیشین کمیته تخصصی اظهار داشتند، الحاق ایران به معاهده بین المللی ۱۹۹۷ معاینه فنی می تواند در زمینه نظارتی و عملکردی، منجر به بهبود بنیادین در معاینه فنی خودروهای سبک و سنگین شود. لذا پیش نویس شرح خدمات ارائه شده نیز کاملاً منطبق با آن تهیه شده است. ضمناً با توجه به ارجحیت حفظ رویکرد یکپارچه معاینه فنی در تمامی حوزه ها از جمله ایمنی و آلاینده‌گی، شرح خدمات تهیه شده کل فرآیند معاینه فنی را پوشش داده است.

آقای مهندس پدram نماینده دفتر حمل و نقل سازمان شهرداریها و دهیاریهای کشور، شهرداریها را مسئول قانون نظارت بر مراکز معاینه فنی، دانسته و تدقیق مسئولیت قانونی فرآیند نظارت را با اهمیت ارزیابی نمودند.

در ادامه بنابر توضیحات نماینده وزارت کشور و ستاد معاینه فنی، اعلام شد پیرو "آیین نامه اجرایی نحوه انجام معاینه و صدور برگ معاینه فنی خودرو" و دستورالعمل ماده ۳ آیین نامه مذکور، "ضوابط ایجاد و تشخیص صلاحیت متقاضیان تأسیس مراکز معاینه فنی، نحوه صدور، ابطال، تمدید و تعلیق مجوز و نظارت بر مراکز معاینه فنی، نحوه تشخیص و رسیدگی به تخلفات، نحوه درجه بندی مراکز و خطوط معاینه فنی، ضوابط به کارگیری و آموزش کاربران و کارشناسان مراکز معاینه فنی، طبقه بندی وسایل نقلیه سبک و سنگین و همچنین قسمت هایی که باید در وسایل نقلیه سبک و سنگین مورد معاینه قرار گیرند، توسط کارگروهی با مسئولیت وزارت کشور و عضویت وزارتخانه های راه و شهرسازی و صنعت، معدن و تجارت، سازمان حفاظت محیط زیست، سازمان ملی استاندارد ایران و نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران تهیه و ابلاغ می شود." در حال حاضر در دستورالعمل موجود فرآیند نظارت بر عهده ستاد معاینه فنی شهرداریهاست. البته کارگروه طبق دستورالعمل مذکور می تواند به صورت دوره ای یا حسب مورد تشکیل جلسه دهد.

همچنین مقرر شد با استفاده از توان کارشناسی سازمان حفاظت محیط زیست، سازمان راهداری و ستاد معاینه فنی آدیت فرآیند تست آلاینده‌گی در مراکز استان تهران و البرز انجام گیرد.

پیوست: پیش نویس شرح خدمات بازرسی از مراکز معاینه فنی

صور تجلسه

تاریخ: ۹۷/۰۲/۱۱
کارگروه: معاینه فنی
شماره جلسه: ۱۲
صفحه ۲ از ۲

شرح اقدامات و مصوبات

ردیف	شرح اقدام	مسئول اقدام	موعد
۱	کارگروه معاینه فنی تشکیل جلسه داده و فرآیند نظارت بر معاینه فنی خودروهای سبک به سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌ها و برای خطوط سنگین نیز به سازمان راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای محول شود.	وزارت کشور - خانم جعفری	در اسرع وقت
۲	اجرای آدیت و ممیزی معاینه فنی آلاینده‌ها در کلیه مراکز استان تهران و البرز و تدوین چک لیست فرآیند اجرا	سازمان راهداری - ستاد معاینه فنی تهران	در اسرع وقت
۳	تهیه و انتشار فراخوان شناسایی شرکت‌های بازرسی واجد صلاحیت جهت اجرای شرح خدمات موردنظر	دبیرخانه کارگروه	در اسرع وقت
۴	ارائه و تنفیذ مصوبات کمیته تخصصی معاینه فنی در کارگروه محیط زیست و حضور نماینده سازمان حفاظت محیط زیست به صورت منظم	خانم جعفری - آقای مظهری	-
۵	پیگیری انجام مراحل قانونی الحاق ایران به معاهده بین‌المللی ۱۹۹۷ معاینه فنی با توجه به موافقت اعضا	سازمان راهداری	-

مقدمه

کمیته تخصصی معاینه فنی با حضور وزارت کشور، وزارت راه و سازمان حفاظت محیط زیست ذیل کارگروه ملی آلودگی هوا تصمیم دارد که فرایند بازرسی و نظارت بر مراکز معاینه فنی در کشور را از مجرای نهادهای مسوول به صورت مداوم و مستمر در کل کشور به اجرا رساند. در این راستا، این کمیته مصوب نموده است که فراخوانی به جهت شناسایی توانمندی های بازرسی داخل کشور صورت پذیرفته و فهرستی از شرکت های متخصص و دارای سابقه در اختیار کارگروه ملی آلودگی هوا برای اقدامات بعدی قرار گیرد. این فراخوان به جهت تهیه فهرست ارایه کنندگان خدمات مذکور طراحی شده است.

هدف، نظارت و بازدید مستمر میدانی و سیستمی مراکز معاینه فنی با بهره گیری از پرسنلی دارای دانش فنی و متخصص در کنترل تجهیزات و آزمونها، گردآوری و تحلیل داده های آزمونها و ... تشکیلاتی حرفه ای و متناسب جهت انجام این مأموریت است. مجموعه فعالیتهای کلی در زمینه کنترل و نظارت بر عملکرد مراکز معاینه فنی به شرح ذیل می باشد:

- کنترل زیرساختها و تأسیسات موجود در مراکز معاینه فنی و تطبیق تجهیزات با مأموریت مراکز معاینه فنی
- ارزیابی صلاحیت فنی پرسنل و شاغلین مراکز معاینه فنی با شرح شغل آن ها
- نظارت و کنترل بر عملکرد مراکز معاینه فنی، انجام فرآیندها و تحلیل اطلاعات
- کنترل مستندات و بایگانی مراکز، رعایت نظام آراستگی و ضوابط ابلاغی

اهداف کیفی و کمی

بررسی های به عمل آمده نشان می دهد، برخی موارد عدم انطباق، تخطی از ضوابط و یا تخلفاتی به شرح زیر در بعضی از مراکز معاینه فنی مشاهده می شود که ضروری است مورد ساماندهی، تقلیل و رفع قرار گیرند:

- کوتاهی در اجرای دستورالعمل های معاینه فنی در کنترل سلامتی خودروها
- تایید سهوی و یا عمدی خودروی فاقد صلاحیت فنی
- عدم استفاده صحیح و کامل از تجهیزات معاینه فنی موجود
- استفاده از نیروی انسانی فاقد صلاحیت های فنی (و یا اخلاقی)
- دستکاری سهوی یا عمدی تجهیزات منجر به تغییر نتایج آزمونها
- نامناسب بودن فونداسیونها و محل استقرار تجهیزات و تاثیر منفی بر روی نتایج آزمونهای مکانیزه
- وضعیت ظاهری نامناسب مرکز به لحاظ نظافت، آراستگی و اطلاع رسانی

از اینرو در نظر است جهت دستیابی به اهداف فوق، از توان بخش خصوصی صاحب صلاحیت در بخش نظارت و بازرسی استفاده گردد.

امروزه نیز در بسیاری از کشورهای دنیا، نظارت بر سلامت اجرای معاینه فنی، از طرف دولتها به شرکتهای بازرسی صاحب نام سپرده شده و نتایج درخوری نیز کسب شده است. آلمان، ترکیه، ایرلند، اسپانیا، مالزی و ... از این دسته کشورها می باشند.

این شرکتهای بین المللی بازرسی ضمن میرا بودن از هرگونه جانبداری و یا تخلفات مرسوم در حوزهی نظارت (بواسطه سوابق روشن دهها ساله) با اجرای دقیق ضوابط، ضمن انتقال دانش فنی مربوطه، موجبات رشد و شکوفایی این بخش را فراهم نموده اند.

به صورت کلی در نظر است با اجرای طرح پایش مراکز معاینه فنی از انجام صحیح فرآیند معاینه فنی در کشور اطمینان حاصل نمود و با ایجاد یک فیلتر دقیق و بدون منفذ، از اصلاح، رفع نقص و یا حتی حذف خودروهای آلاینده و فاقد ایمنی از شهرها و جاده های کشور اطمینان حاصل نمود. برخی اهداف کلی از اجرای طرح به شرح زیر می باشد:

- بهبود دانش فنی و تخصصی پرسنل مراکز معاینه فنی در خصوص روش انجام آزمونهای معاینه فنی
- اطمینان از انجام معاینه فنی کلیه خودروها بصورت کاملاً صحیح و بر اساس دستورالعملهای موجود
- اطمینان از سلامتی و درستی تجهیزات مورد استفاده در مراکز معاینه فنی و وجود مدارک و مستندات مربوطه
- اطمینان از وضعیت کیفی مناسب مراکز معاینه فنی به لحاظ انطباق، آراستگی، رفاه حال مراجعین، امکانات لازم و سلامتی ابنیه

و ...

خروجی ها و نتایج مورد نیاز

از شرکت بازرسی انتظار می رود به لحاظ سوابق، نیروی انسانی، امکانات و تخصص توانایی اجرای خدمات زیر را در حوزه جغرافیایی سراسر کشور داشته باشد. لازم به ذکر است برخی از مراکز معاینه فنی در مراکز استان، برخی در شهرها و برخی در جاده های برون شهری واقع می باشند.

الف- کنترل و تطبیق تجهیزات، زیرساختها و تأسیسات موجود در مراکز معاینه فنی^۱ و ارائه گزارشات

- بازرسی تجهیزات نصب شده در مراکز معاینه فنی به لحاظ کارایی، سلامتی و ..
- بررسی الزامات نگهداری و کالیبراسیون دوره ای تجهیزات و بررسی سوابق تعمیرات و نگهداری و گواهی های مربوطه
- بازرسی الزامات سیستمهای کامپیوتری (سخت افزار و نرم افزار) و شبکه انتقال اطلاعات
- بررسی و کنترل سالن معاینه فنی به لحاظ آراستگی و انطباق با الزامات اعلامی و ایمنی شغلی
- بررسی امکانات و فضاهای مورد نیاز مرکز معاینه فنی، محوطه و دسترسی ها

۱ بر اساس دستورالعملهای شرکتهای تامین کننده تجهیزات و دستورالعمل تبصره ماده ۳

ب- ارزیابی صلاحیت پرسنل فنی و شاغلین مراکز معاینه فنی^۲

- ارزیابی صلاحیت فنی پرسنل شاغل در مراکز معاینه فنی در همه رده ها
- تدوین برنامه آموزشی برای شاغلین مراکز معاینه فنی به عنوان پیش شرط استخدام و بکارگیری
- طراحی برگزاری دوره‌های بازآموزی برای آزمونگران، مدیران فنی و ناظران سازمان و صدور گواهی آموزشی

ج- نظارت و کنترل بر عملکرد مراکز معاینه فنی، انجام فرآیندها و تحلیل اطلاعات^۳

- تدوین ضوابط و دستورالعملهای تکمیلی لازم
 - اجرای صحیح دستورالعملها و رویه ها
 - ممیزی (پیش ممیزی مراکز متقاضی دریافت مجوز، ممیزی دوره‌ای، و ممیزی ای خاص در صورت دریافت گزارشات عدم انطباق)
 - پایش آزمونهای انجام شده (اعتبارسنجی نتایج آزمون، انجام آزمونهای مجدد بر مبنای نمونه‌های آماری بر روی خودروهای تست شده، کنترل خودروهای معیوب، تحلیل نتایج آزمونهای معاینه فنی بر اساس روشهای آماری، بررسی و گزارش تخلفات احتمالی) این بازرسی های باید به روشهای زیر انجام شود:
 - ✓ بازرسی سرزده از مراکز معاینه فنی حداقل ماهی یکبار. این بازرسی باید بدون اطلاع مرکز و بصورت ناشناس بوده و عملکرد مرکز بر اساس رویه های ابلاغی مورد کنترل قرار گیرد.
 - ✓ استفاده از خودروی معیوب با عیب مشخص جهت ارزیابی عملکرد تجهیزات و پرسنل
 - ✓ ماهانه یک روز کامل در محل مرکز مستقر و پایش عملکرد مرکز و شناسایی نقاط قوت و ضعف مرکز اقدام و تهیه گزارشات مربوطه از مشاهدات
 - ✓ انجام بازرسی کنار جاده ای در صورت نیاز
 - تدوین مستندات قانونی به منظور تهیه پیشنهاد لغو و یا تعلیق مجوز مرکز در شرایط عدم رعایت یکی از شروط اصلی، عدم رعایت قوانین و دستورالعملهای موجود، حصول گزارشات منفی از سوی ممیزی به صورت مستمر
 - پیشنهاد لغو و یا تعلیق مجوز شاغلین مراکز معاینه فنی در شرایط عدم رعایت یکی از شروط اصلی، عدم رعایت قوانین و دستورالعملهای موجود، حصول گزارشات منفی از سوی ممیزی به صورت مستمر، و از دست رفتن صلاحیت مرکز
- د- تهیه گزارشات مورد نیاز کمی و کیفی
- گزارش تحلیلی خودروهای مراجعه کننده، وضعیت سنی، وضعیت فنی، مردودی ها، فراوانی خرابیها و ...

۲ بر اساس استاندارد ۹۱۸۱

۳ بر اساس استاندارد ملی ۹۱۸۱ و دستورالعملهای تجهیزات معاینه فنی

- گزارش کیفی از وضعیت مراکز معاینه فنی به لحاظ زیر ساخت و تجهیزات
 - گزارش کیفی از وضعیت نیروی انسانی مراکز معاینه فنی به لحاظ تحصیلات، حضور یا عدم حضور، صلاحیتهای فنی
- اسنادی که شرکت بازرسی باید بر مبنای آنها نسبت به کنترل صحت انجام معاینه فنی انجام شده در مراکز اقدام کند به شرح زیر است:
- استاندارد ملی ۹۱۸۱
 - دستورالعملهای بهره برداری تجهیزات مراکز معاینه فنی
 - حدود مجاز ابلاغی سازمان حفاظت محیط زیست در خصوص آلاینده‌گی و سایر مراجع در خصوص ایمنی
- مشخصات عمومی شرکت کنندگان در فراخوان :
- علاقمندان واجد شرایط برای شرکت در فراخوان مدارک خود را شامل مدارک حقوقی (ثبت شرکت و بقیه اسناد مرتبط)، رزومه کاری مرتبط شرکت شامل نمونه فعالیت های گذشته و فهرست کلی تخصص های پرسنل مشغول به کار در شرکت در موضوع فراخوان به همراه تعداد پرسنل موجود و اسناد مالی (توان مالی و اجرایی شرکت برای انجام مأموریت در کل کشور) به آدرس داده شده در فراخوان ارسال نمایند.
- شرایط عمومی شرکت کنندگان به شرح زیر است:
- حوزه فعالیت شرکت ها بایستی صرفاً در زمینه مشاوره یا بازرسی خودرو بوده و دارای رتبه بندی مشاوره و بازرسی از سازمان مدیریت و برنامه ریزی و یا دارای گواهی از مرکز ملی تأیید صلاحیت ایران (NACI) باشند. ضمناً ضرورت دارد موضوع فعالیت در اساسنامه شرکت نیز ذکر شده باشد. شرکت هایی که موضوع کاری مرتبط دارند می توانند برای اخذ گواهینامه های مذکور و مجوز سازمان ملی استاندارد برای بازرسی مفاد استاندارد ملی ۹۱۸۱ اقدام نمایند.
 - شرکت کنندگان ملزم هستند به صورت واقعی و فعال از خدمات شرکای بازرسی بین المللی و صاحب نام در زمینه امور مربوط به اعتبارسنجی معاینه فنی استفاده نمایند. ارائه مدارک مربوط به این بند در مرحله ارزیابی الزامی است. شرکت باید دارای تاییدات کیفیت از سازمانهای معتبر بین المللی باشد.
 - شرکتهای سازنده و فروشنده تجهیزات معاینه فنی مجاز و شرکت های یا اشخاصی که به هر نحوی با مراکز معاینه فنی کشور در تماس هستند و یا دارای مراکز فعال یا غیر فعال هستند مجاز به شرکت در فراخوان نیستند.
 - شرکت باید فارغ از هرگونه تضاد منافع بوده و هیچگونه سودی از نتایج بازرسی نبرد.
 - شرکت باید به لحاظ امکانات دارای دفتر مرکزی مناسب، واحد آموزش و باشد.
 - نیروی انسانی به کار گرفته شده توسط شرکت بازرسی که تحت عنوان بازرس فعالیت خواهند کرد، باید مستقیماً با تایید سازمان نظارت اصلی پروژه مشغول به فعالیت گردند و بازرسین نباید دچار تضاد منافع باشد.